

ASSIGNMENT - 1
M.A Degree Examination January -2022
First Semester
Sanskrit
Paper- I: Artha Sasthra and Niti Sashtra
MAXIMUM MARKS: 30
ANSWER ALL THE QUESTIONS

सर्वे प्रश्नाः समाधेयाः ।

- (1) विवेकभ्रष्टानां विनिपातः कथं भवति ?
 - (2) कदा सर्वज्ञोऽस्मीति ज्वरः अपगतः ?
 - (3) के मनुष्यरूपेण चरन्ति ?
 - (4) वाग्भूषणं भूषणम् कथं भवति ?
 - (5) नीचमध्यमोत्तमानां क्रियारम्भे स्वप्रवृत्तिं विशदयत ?
 - (6) दुरात्मनां स्वभावसिद्धलक्षणं विशदयत ?
 - (7) कार्यार्थी किं न गणयति ?
 - (8) वर्णधर्मेषु ब्राह्मणधर्माणां स्वरूपं लिखत ?
 - (9) वृद्धजनसंयोगेन किं प्रयेजनम् भवति ?
 - (10) अमात्य परीक्षण स्वभावं कथं भवति ?
 - (11) 'सर्वापेक्षया कर्मेव प्रबलम्' - निरूपयत ?
 - (12) शीलस्य स्वभावं विवृणुत ?
 - (13) विद्धाप्रशंसावर्णनं लिखत ?
 - (14) "मूर्खस्य नास्त्योषधम्" - विशदयत ?
 - (15) अर्थशास्त्रानुसारं आश्रम धर्मान् संगृहीत ?
-

ASSIGNMENT - 2
M.A Degree Examination January -2022
First Semester
Sanskrit
Paper- I: Artha Sashtra and Niti Sashttra
MAXIMUM MARKS: 30
ANSWER ALL THE QUESTIONS

प्रश्नौ समाधेयौ ।

1. विद्वत्पद्धतिं यथाग्रन्थं विशदयत ।
2. मानशौर्यपद्धतिं सोदाहरणं विवेचयत ।
3. राजर्षिवृत्तं यथाग्रन्थं निरूपयत ।
4. इन्द्रियजयेन को लाभः हानिश्च ? विशदयत ।

सन्दर्भ व्याख्यां लिखत ।

1. विभूषणं मौनमपण्डितानाम् ।
 2. सुकविता यद्यास्ति राज्येन किम् ?
 3. नानाफलैः फलति कल्पलतेव भूमिः ।
 4. त्रय्या हि रक्षितो लोकः प्रसीदति न सीदति ।
 5. जानीयुः शौचमित्येताः पञ्चसंस्थाः प्रकीर्तिताः ।
-

ASSIGNMENT - 1
M.A Degree Examination January -2022
First Semester
Sanskrit
Paper- II: Vyakaranam
MAXIMUM MARKS: 30
ANSWER ALL THE QUESTIONS

1. सर्वे प्रश्नाः समाधेयाः ।
 - (a) 'अरण् रपरः' - विवृणुत ।
 - (b) 'अचोऽन्त्यादि टि' - सोदाहरणं विशदयत ।
 - (c) 'मोऽनुस्वारः' - विशदयत ।
 - (d) 'विप्रतिषेधे परं कार्यम्' - व्याख्यात ।
 - (e) 'उपराजम्' इत्यत्र सूत्रम् किम् ?
 - (f) 'तृजकाभ्यां कर्तरि' - विवृणुत ।
 - (g) 'मासजातः' - विग्रहवाक्यम् किम् ?
 - (h) 'चित्रगुः' - विग्रहः कः ?
 - (i) प्रायेणोत्तरपदार्थप्रधानः कः समासः ?
 - (j) बहुव्रीहिसमासः कतिविधः ? विभागं सूचयत ।
2. लघुटिप्पणीः लिखत ।
 - (a) झरो झरि सवर्णे ।
 - (b) अदसो मात् ।
 - (c) तोर्लि ।
 - (d) शि तुक् ।
 - (e) भो भगो अधो अपूर्वस्य योऽशि ।

ASSIGNMENT - 2
M.A Degree Examination January -2022
First Semester
Sanskrit
Paper- II: Vyakaranam
MAXIMUM MARKS: 30
ANSWER ALL THE QUESTIONS

1. द्वो सप्रमाणं साधयत ।
 - (a) गायकः ।
 - (b) वागीशः ।

2. त्रीणि सूत्राणि सोदाहरणपूर्वकं व्याख्यात ।
 - (a) अव्ययीभावे चाकाले ।
 - (b) कर्तृकरणे कृता बहुलम् ।
 - (c) कालाः परिमाणिना ।

3. चत्वारि सप्रमाणं समासरूपाणि साधयत -
 - (a) उपकृष्णम् ।
 - (b) कुम्भकारः ।
 - (c) चोरभयम् ।
 - (d) क्रीडाकुशलः ।

4. त्रीणि सूत्राणि व्याख्यात ।
 - (a) स नपुंसकम् ।
 - (b) शेषो बहुव्रीहिः ।
 - (c) उपसर्जनं पूर्वम् ।

5. द्वे सोदाहरणं लिखत ।
 - (a) पंचमी तत्पुरुषसमासः ।
 - (b) द्विगुसमासः ।

ASSIGNMENT - 1
M.A Degree Examination January -2022
First Semester
Sanskrit
Paper- III: Kavyas
MAXIMUM MARKS: 30
ANSWER ALL THE QUESTIONS

सर्वे प्रश्नाः समाधेयाः ।

- (1) कः कस्मै स्वागतं व्याजहार ।
- (2) रन्तिदेवस्यकीर्तनम् किमर्थं भवति ।
- (3) ।सोपानत्वं कुरु' - कस्यकृते ।
- (4) रमणविरहेष्वङ्गनानां विनोदान् वर्णयत ।
- (5) उत्तमानाम् सम्पदः कीदृशः ?
- (6) शुकनासः कः?
- (7) लक्ष्मीमदः कीदृशः ?
- (8) बुद्धिः कदाकालुष्यमुपयाति ?
- (9) अजलं स्नानम् किं भवति ?
- (10) लब्धापि का खलु दुःखेन परिपाल्यते ?
- (11) अनर्थपरंपरा सर्वा का ?
- (12) लक्ष्म्याः दोषकारणान् वर्णयत ।
- (13) राजानो कथं विह्वला भवन्ति ।
- (14) उज्जयिन्याः कथं गीयते ।
- (15) त्रिपुरविजयः कथं गीयते ।

ASSIGNMENT - 2
M.A Degree Examination January -2022
First Semester
Sanskrit
Paper- III: Kavyas
MAXIMUM MARKS: 30
ANSWER ALL THE QUESTIONS

समाधान लिखत ।

1. कालिदासस्य शास्त्रपाण्डित्यं विवृणुत ।
2. मेघसन्देशकाव्यानुसारं भारतदेश क्षेत्रस्थलान् वर्णयत ।
3. कादम्बरी गद्यकाव्यानुसारं बाणभट्टस्य परिशीलनापाटवं विवृणुत ।
4. यौवनप्रभावः कीदृशः भवति ? शुकनासोपदेशानुसारं लिखत ।
5. श्लोक द्वयं व्याख्यात ।
 - (a) पादन्यासैः क्वणितरशनास्तत्र लीलावधूतै -
 रत्नच्छायारवचितबलिभिश्चामरैः क्लान्तहस्ताः ।
 वेश्यारूवत्तो नखपदसुखान् प्राप्य वर्षाग्रबिन्दू
 नामोक्ष्यन्ते त्वयि मधुकर श्रेणिदीर्घान् कटाक्षान् ॥
 - (b) ब्रह्मावर्तं जनपदमथ च्छायया गाहमानः
 क्षेत्रं क्षत्रप्रधनपिशुनं कौरवं तत् भजेथाः ।
 राजन्यानां शितशरशतैर्यत्र गाण्डीवधन्वा
 धारापातैरुमि व कमलान्यभ्यवर्षन्मुखानि ॥

ASSIGNMENT - 1
M.A Degree Examination January -2022
First Semester
Sanskrit
Paper- IV: Poetics and Aesthetics (I)
MAXIMUM MARKS: 30
ANSWER ALL THE QUESTIONS

1. अधोनिर्दिष्टाः प्रश्नाः सर्वे समाधेयाः ।
 - (a) भामहमतानुसारं काव्यलक्षणं किं ।
 - (b) मम्मटाचार्येण कथितान् काव्यभेदान् विवृणुत ।
 - (c) 'अभिनवभारती' व्याख्या केन ग्रथिता ।
 - (d) भोजेन विरचितौ अलङ्कारग्रन्थौ कौ ?
 - (e) व्यक्तिविवेकस्यग्रन्थस्य कर्ता कः ?
 - (f) काव्यस्यात्मा ध्वनिः इति कस्याभिमतं ?
 - (g) वीररसस्य भेदानुद्घाटयत ।
 - (h) राजशेखरः कस्यालङ्कारग्रन्थस्य प्रणेता ?
 - (i) वामनस्य कालः कः ?
 - (j) जगन्नाथकाव्यलक्षणम् किम् ?
2. पाँच प्रश्नाः समाधेयाः ।
 - (a) मम्मटानुसारं कार्थहेतून् विवृणुत ।
 - (b) रसस्वरूपं भरतमुनिना विरचित नाट्यशास्त्रानुसारं विशदयत ।
 - (c) जगन्नाथस्य काव्यभेदान् संक्षिपत ।
 - (d) भामहेन निरूपितं उत्प्रेक्षं विशदयत ।
 - (e) काव्यगत पददोषान् यथा भामहेन कथितान् निरूपयत ।

ASSIGNMENT - 2
M.A Degree Examination January -2022
First Semester
Sanskrit
Paper- IV: Poetics and Aesthetics (I)
MAXIMUM MARKS: 30
ANSWER ALL THE QUESTIONS

1. नाटकस्वरूपं दशरूपकानुसारं विशदयत ।
 2. लक्षणाशक्तिं यथाशास्त्रं विवृणुत ।
 3. भामहानुसारं काव्यदोषान् संक्षिपत ।
 4. भामहमतानुसारं समर्थयत - "न कान्तमवि निर्भूषं विभाति वनिताननम्"
 5. गुणानां प्रामुख्यं विवेचयत ।
-

ASSIGNMENT - 1
M.A Degree Examination January -2022
First Semester
Sanskrit
Paper- V: DASARUPAKAM - I
MAXIMUM MARKS: 30
ANSWER ALL THE QUESTIONS

1. **चत्वारः प्रश्नाः समाधेयाः ।**

- (a) अप्सरसप्रयोजनं किम् ? भरतमुनेः अभिप्रायं स्पष्टयत ।
- (b) नाट्यशालायाः वैलक्षण्यं च निरूपयत ।
- (c) रङ्गदेवतापूजावसरं यथाग्रन्थं लिखत ।
- (d) करुणरसं निरूपयत ।

2. **समाधेयौ ।**

- (a) नाट्यस्वरूपं विशदयत ।
 - (b) शृङ्गाररस त्रैविध्यं सोपपत्तिकं विवृणुत ।
 - (c) अर्थोपक्षेपकान् निरूपयत ।
 - (d) रसानां भावानां च परस्परसम्बन्धं वर्णयत ।
-

ASSIGNMENT - 2
M.A Degree Examination January -2022
First Semester
Sanskrit
Paper- V: DASARUPAKAM - I
MAXIMUM MARKS: 30
ANSWER ALL THE QUESTIONS

1. **सर्वे प्रश्नाः समाधेयाः ।**
 - (a) कैशिकयाः स्वरूपं किम् ?
 - (b) जर्जरं नाम किम् ?
 - (c) नाट्यप्रयोजनं संक्षिपत ?
 - (d) भरतमुनिना कथिताः रसाः के ?
 - (e) स्थायिभावाः कति ? के ते ?
 - (f) वीररसविभागं प्रदर्शयतु ।
 - (g) नृत्यम् किम् ?
 - (h) प्रयत्नः कः ?
 - (i) युक्तिनाम का ? विवृणुत ।
 - (j) प्रसङ्गः कः ?
2. **पाँच प्रश्नाः समाधेयाः ।**
 - (a) निर्वहणसंधिं सोपपत्तिकं निरूपयत ।
 - (b) अङ्गनां प्रयोजनानि निरूपयत ।
 - (c) वस्तुविभागं विवृणुत ।
 - (d) रसस्वरूपमुक्त्वा भरतमुनेः रससूत्रं निरूपयत ।
 - (e) अप्सरसप्रयोजनं किम् ? भरतमुनेः अभिप्रायं स्पष्टयत ।
